

НИКОЛАЙ ХАЙТОВ КАТЕРИН

chitanka.info

Имахме куче — Катерин. Младо, много апетитно вълците да гони. Гласът му — цяла буря: каже „ав, ав“, гората се тресеше и ехтеше. Беше с дебела вратина, бързо на ход, леко в ушите, като че не спеше. А пък да видиш каква накеркелена опашка имаше! Екстра куче, само че бай Пачо не му даваше порцион. Карахме все на трици и на сух комат. Колко пъти съм му викал: „Давай царевично брашно да набъркаме на кучето“, пък той — стиснат, „бива“ — ще каже и все не даваше. Пет ли, шест ли години пасохме козите с Катерин. Такова доверие му имах и се бях толкова отпуснал, повече не може. Вляза в колибата, напяля огън, струпам кютуците в огнището, припека ногите и захъркам. Зная Катерин си е на поста, вълк не дава да припари, ако ли дойде, ще се обади.

Хубаво, ама какво се случи. Един ден, една заран по-право, като ставам, имаше една шарена коза — не я виждам, нема го и Катерин. Бре-е, каква е тая работа? След малко, виждам го, се връща, но сам. Тръгнах в същата посока и намирам белобарзата коза, ала я намирам как? Раздърмушили я вълците до кокал. Гонил ги, значи, Катерин, ама те си свършили работата. И муцуната му — кървава, значи, се борил. Само едно не беше ми ясно: защо не се разлая да го чуя и да стана. А като лавнеше, отсреща имаше скали — „Червените скали“, — лаенето уголемяваше ехото им, кънтеше, съща стрелба. Та само това не беше ми ясно — защо не съм го чул. „Тежко съм спал“ — си рекох и тая работа се тъй размина.

По-нататък един ден (беше пак есенно време) случи се мъгла — тъмна, гъста, мокра и се движи: ту се вдигне, ту припада... Вълчо време. Вълците такова време най-обичат — да те побарат в мъгла. И побараха ме, верицата им проклета: врясна коза, извиках аз, рипна Катерин, излая и отфуча след вълка. След малко се връща, пак с кървава муцуна. От козата — нищо. Намерих ѝ само червата в дерето неизядени.

Тая кървава муцуна ме удари на съмнение — значи, сигурно се е борило кучето с вълка и го е хапало, та муцуната му е кървава от вълчата кръв, тъй ли? Но пък си помислих: добре де, ала ако е имало борба, щеше ли да има време вълкът толкова спокойно да си дояде, та само червата от козата да останат? Ако е имало борба, щеше да има и лай, пък аз не чух ни лай, ни звук... То вълкът, като хрупаше кокалите

на козата, се чуваше, пък Катерин да лайне и да го не чуя — не можеше да бъде!...

Съмнително ми стана и си рекох: „Чакай да съблюдавам какво ще прави по-нататък Катерин.“ Пък и друго ме накара да внимавам: по-преди кучето си държеше опашката хубаво навита, на два-три ката, накеркелена, а пък сега опашката му се отпусна и легна равно с гърба. Това едно. И второ: като му дадох трици, помириса ги, побута ги и стъпи в тях, значи, негладно, не ще да яде. Както и да е. Мина каквото мина — ето ти ги вълците пак. Грабнаха една ялова (те пущините ги избират и налитат на дебело), та грабнаха една яловица и я завлякоха. Катерин — след тях. Пак лавна и се отнесе подире им. Ама тоя път аз не чакам Катерин да се върне, ами тръгвам и аз... Нагоре, нагоре — та на върха. Имаше там едно билце с мешелик и открито място, престъргано от вятъра, вижда се всичко. Гледам и какво да видя: козата свалена, разпрана, на трийсет крачки клекнал вълкът, седи и чака, над козата — Катерин, разплаква й мамката. Със зъби и лапи. Същи вълк! Такова нещо не бях очаквал, ама ето — стана. Яде каквото яде Катерин, а че отстъпи — да си дояде вълкът. Докато вълкът ядеше, Катерин го чакаше и се облизваше. Всичко е ясно: съюзили се, значи.

Разбрах тогава какво работи моят Катерин, ама сам да му чета присъдата — не мога. Бай Пачо най обичаше тоя пусти Катерин и от него смяташе дамазлък да взима. Викам си: ще му кажа каквото съм видел, пък той да си го съди и да го прави каквото си ще. Разправям му на бай Пачо, ама той не ще и да чуе:

— Сънен си, вика, бил и не си видел. Как може бе, куче да се съюзи с вълк!

— Ортаци са, бай Пачо, с очите си видех.

— Не, не може да бъде. Такова нещо не може да бъде!

— Ела — викам — тогава да видиш сам!

Случи се, не мога да ти кажа коя дата, ама беше около Димитровден. Бай Пачо пристигна на стъргата и ми вика:

— Я ще събера дърва за колибата, а пък ти попаси козите ей тука нагоре, въз кайряка...

На билото викаме ние „кайряк“.

— Та попаси — вика — ти козите нагоре въз кайрячето, докато събирам аз дърва.

Тръгнах аз, а с мене — Катерин. То пък се случи — тамам започнаха козите да пасат, и една извряка. Вълкът бил скрит, знаел ни посоката, чакал ни само да минем, че да си грабне жертвата. Изляз кучето, фукна след вълка, ама не виждам никъде ни вълк, ни куче в папратока, само гледам как се клати. Имаше папраток — голям, едър, човек да са изгуби, та само върховете мт се клатят и по това разбирам накъде се влачи козата.

— Бай Пачо — викам, — сега е моментът, идвай!

Само че докато бай ти Пачо чуе, докато дойде, вълкът взе бая мегдан и мина отсреща. Прегази едно деренце с козата барабар и влезе в един редкаш. Спря се там, а ние с бай Пачо — от обратната страна. Вълкът вече разпрал козата и тя свършила, влачи я като мърша за врата. След него — Катерин. Ама нито бърза, нито лае.

— Бре — вика бай Пачо, — мамка му и кучето занемяло ли е, какво му стана?

— Чакай — викам — и сега ще видиш какво му е станало!

Спряхме и гледаме: Катерин приближава вълка, ама не тича, не — кротичко си ходи и мълчи. Вълкът се обръща и го гледа и той кротко, няма да му щрака със зъбите, нищо. Ни кучето лае, ни вълкът му нещо прави! Разбраха се, мамка им! Намигнаха ли си, нещо с очите ли се разбраха, не мога да ти кажа, но вълкът остави козата и се дръпна настрана, път стори на Катерин, а Катерин приближи до козата и — захвана да се гощава. Ръфа със зъбите като вълк и лапа ли, лапа... Лапа и ръфа. Бай Пачо, както си гледаше раззинат, така си остана. Толкова да не му се вярваше! И нищо друго не рече, само са врътна назад и вика:

— Ти чакай!

Отиде до колибата, имаше там една мартина, ей с такива дебели патрони, като речеше „гя-я-яу-у“ оглушаваше гората с екот и гръм. Аз не знаех, че за нея отива, ама го видях, като се връщаше. Държи мартината — зарезана, а лицето му, бяло-пребеляло, като платно.

— Ще го трепя — вика — мамка му стара и издайника, да се съюзи то с вълците! Само че е много далече, та ще го чакам да се върне и тогава ще го прасна между двете очи да не гъкне.

Седнахме, чакахме Катерин да се нахрани.

Мило му, значи, пак.

— То с козата вече се е свършило, ама нека преди смъртта си да се наяде, все пак колко време честно и верно ни е служило — утешаваше се бай Пачо.

— То служи — казвам му тогава аз, — служи то, бай Пачо, ама като не му даде ти царевично брашно за бъркушка, огладня, разбра, че от службата файда нема, и стана на вълците ортак.

— Не, не е огладняло то, ами е нахитряло и узряло. Там е работата, че е нахитряло... Какво ли си е рекло: „И да чувам, и да не чувам, козите, чеверме няма да ми дадат да ям, ами я чакай да се оправя сам“. Така си е рекло, затуй ще го трепа — вика, — няма да му простя!

Ще го трепа, ще го трепа, ама не вдига пушката, а Катерин се наяде, отстъпи на вълка и тръгна. Мина дерето, запря се там, локна водица и тръгна пак.

— Хайде, бай Пачо, трепи, докато те е яд, инак — не знам!

Дигна той пушката, прицели се, размисли се и я свали.

— Ама е предател — викна, — мамка му стара бе, как да го оставим? Хайде, едната коза махни, ама утре пак ще направи същото.

Дигна пак пушката и — ба-а-а-ау! С гръмването Катерин подрипна, праметна се, претърколи се два-три пъти и напери ногите.

— Погреби го! — нареди ми бай Пачо. — Хитро беше животното, една дупка заслужава!

Погребах го и му дори заплаках, че такова куче с такъв глас нито бех водил, нито ще водя. А едни очи! Като та погледне, само дето не говори. Две главни му кръстосах, турих му, значи, кръст.

Изпрати после бай Пачо друго, ново куче, с него и чувал царевично брашно, и заръча:

— Направи му, вика, една копаня и го храни!

Сетил се, ама късно-о-о! А пък новото куче лапа порциона, ей такива кълки отпра и от дебело мързеше го вълците да гони. И на топа на устата кой? Пак байчо ти Ангел.

Та да ти кажа, сбъркал съм се и на кучетата с храната съм нащрек: даваш ли малко — стават на вълците ортаци, прехраниш ли ги — надебеляват и не гонят.

Затова с храната съм нащрек!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.